

Et godt liv med demens

Livet med demens er en del af mange danskeres hverdag – både dem, der er ramt af demenssygdom og deres pårørende. Nationalt Videnscenter for demens estimerer, at mere end 146.000 mennesker i 2040 vil leve med en demenssygdom.

Livet med demens skal være trygt for både den, sygdommen rammer, og de nærmeste pårørende.

KL og Alzheimerforeningen ønsker at rette blikket mod den hverdag, som mange tusinde borgere med demens og deres pårørende lever i.

Hvis vi sammen skal hæve trygheden og kvaliteten af indsatsen for borgere med demens, er vi nødt til at prioritere vedvarende investering i nærhed, personcentrerede tilgange og psykosociale indsatser med dokumenteret effekt. Skal vi lykkes med at skabe de bedst mulige rammer for borgere med demens, kræver det et tæt samarbejde og koordinering mellem kommuner, regioner, almenmedicinske tilbud og civilsamfund.

KL og Alzheimerforeningen foreslår, at den kommende nationale demensplan skal prioritere den kommunale demensindsats ved at tage udgangspunkt i følgende hjørnesten, som er centrale at styrke for at sikre borgere et godt liv med demens;

1. Forebyggelse af demens, tidlig opsporing og samarbejde med pårørende
2. Meningsfulde aktiviteter og psykosociale indsatser gennem hele sygdomsforløbet
3. Samarbejde med civilsamfund
4. Velfærdsteknologi, digitale løsninger og AI som en integreret del af indsatsen
5. Sammenhængende forløb – tryghed i overgange

1. Forebyggelse af demens, tidlig opsporing og samarbejde med pårørende

En national demensplan bør understøtte et fokus på tidlig opsporing og gode snitflader mellem kommuner og relevante samarbejdspartner. En national demensplan bør også prioritere tilbud til pårørende i både kommuner og civilsamfund.

Kommunerne bør prioritere tidlig opsporing og generel forebyggelse på tværs af forvaltninger og i videst muligt omfang indtænke civilsamfundet i forebyggelsesmuligheder.

2. Meningsfulde aktiviteter og psykosociale indsatser gennem hele sygdomsforløbet

Kommunerne bør have mulighed for:

- At medarbejdere på alle niveauer har basal viden om demens, og at kommunerne prioriterer kompetenceudvikling og støtte til implementering på demensområdet.
- At ufaglærte oplæres grundigt og gennemfører relevante kurser om demens
- At borgere med demens i alle kommuner har mulighed for at få tilbud om psykosociale indsatser med henblik på at styrke livskvalitet, forsinke sygdommens udvikling og opretholde funktionsevne. Dette inkluderer bl.a. fysisk og kognitiv træning samt sociale aktiviteter.
- At der i alle kommuner er medarbejdere med specialisering inden for demens, der kan vejlede om komplekse udfordringer og løsningstiltag ift bl.a.: Uforståelig adfærd, søvn, tidlige symptomer på manglende trivsel, og meningsfulde aktiviteter.

En national demensplan bør afsætte varige midler til et kvalitetsløft med fokus på kompetenceudvikling og meningsfulde aktiviteter for borgere med demens.

Kommunerne bør prioritere, at alle borgere med demens og deres nærmeste pårørende har adgang til en medarbejder med en koordinerende tovholderfunktion, som kan understøtte borgeren i sygdomsforløbet, hjælpe med kontakt til øvrige medarbejdere og med lokalt kendskab til muligheder og tilbud i civilsamfundet.

3. Samarbejde med civilsamfund

En national demensplan bør understøtte og styrke det gode samarbejde mellem kommuner og lokal- og civilsamfund i tråd med den linje, som ældrereformen og sundhedsreformen har ansporet. Der bør med en national demensplan afsættes midler både til at understøtte kommunernes koordinerende funktion i forhold til at støtte borgere med demens i at deltage i civilsamfundsaktiviteter, og til at civilsamfundsaktører kan iværksætte og drive relevante tilbud.

Kommunerne bør have fokus på at etablere langvarige, strategiske samarbejder med lokal- og civilsamfund, så civilsamfundets tilbud bliver bæredygtige i et langsigtet perspektiv og derved reelt kan bidrage til at indfri potentialerne.

4. Velfærdsteknologi, digitale løsninger og AI som en integreret del af indsatsen

En national demensplan bør understøtte en systematisk udbredelse og implementering af velfærdsteknologi og digitale løsninger. Det kræver både investeringer og kompetenceudvikling, så teknologien anvendes fagligt kvalificeret, etisk forsvarligt og med respekt for den enkelte borgers integritet.

Staten skal sikre tidssvarende lovregulering på tværs af sektorer (social, sundhed og ældre), så teknologierne kan tages i brug. Teknologien skal understøtte den nære pleje- og omsorgsindsats – ikke erstatte den – og bidrage til et mere sammenhængende demensforløb.

Kommunerne bør fortsætte med at udbrede velfærdsteknologi og digitale løsninger i ældreplejen. Vi står over for en markant mangel på arbejdskraft på ældreområdet, og derfor er det nødvendigt at tænke teknologi som en integreret del af løsningen.

5. Sammenhængende forløb – tryghed i overgange

En national demensplan bør understøtte sammenhængende forløb på tværs af sektorer, bl.a. ved at styrke muligheden for rådgivning fra det specialiserede sundhedsvæsen til det nære.

En national demensplan bør definere en økonomisk og organisatorisk ramme for, at kommunerne kan bidrage til den indledende del af udredning for demens, herunder tilbyde støtte og vejledning til patient og pårørende i forbindelse med demenssymptomer, inden diagnosen stilles.